

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ХАРКІВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

КРОС-КУЛЬТУРНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни підготовки докторів філософії
зі спеціальності 073 Менеджмент
(шифр і назва спеціальності)

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: кафедрою менеджменту та бізнесу
(повне найменування вищого навчального закладу, кафедри)

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: к.е.н., доцент Близнюк Тетяна Павлівна

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри менеджменту та бізнесу “08” квітня 2016 року, протокол №12

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни “Крос-культурний менеджмент” складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності “073 Менеджмент”.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процес управління діловими відносинами, що виникають на стику різних національних культур.

Міждисциплінарні зв'язки: стратегії менеджменту, менеджмент персоналу, сучасні теорії менеджменту, управління розвитком.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Концептуальні підходи до крос-культурного менеджменту.
2. Національні ділові культури: теорія та практика культурної взаємодії.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Крос-культурний менеджмент” є формування крос-культурного підходу до ведення бізнесу в сучасних умовах глобалізації з метою підвищення ефективності управлінської взаємодії представників різних національних культур.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Крос-культурний менеджмент” є:

створення толерантної взаємодії і комунікацій, а також умов для плідної співпраці

та успішного бізнесу представників різних ділових культур;

вирішення та регулювання міжкультурних конфліктів в бізнес-середовищі;

формування та розвиток крос-культурних з метою підвищення ефективності організації в умовах глобалізації економіки.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-наукової програми здобувачі освітньо-наукового ступеня "доктор філософії" набувають таких компетентностей

знати:

зміст сучасних теорій крос-культурного менеджменту;

методи прийняття стратегічних рішень в умовах крос-культурного середовища; класифікації національних ділових культур та їх виміри.

вміти:

застосовувати теорії крос-культурного менеджменту для аналізу ситуацій, що виникають у багатонаціональних колективах;

враховувати крос-культурний аспект при здійсненні ділового співробітництва з іноземними бізнес-партнерами;

визначати види національних ділових культур та враховувати їх особливості для підвищення ефективності організації в умовах глобалізації економіки.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин 5 кредитів ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Концептуальні підходи до крос-культурного менеджменту.

Тема 1. Еволюція та основні концепції крос-культурного менеджменту.

Історія виникнення крос-культурного менеджменту та етапи формування. Поняття та сутність крос-культурного менеджменту. Поняття комунікації в контексті крос-культурного менеджменту.

Тема 2. Культура та її складові.

Поняття культури. Види та Рівні культури. Шари та функції культури. Культура як ментальне програмування.

Тема 3. Корпоративна (організаційна) культура і етика в міжнародному бізнесі.

Поняття корпоративної (організаційної) культури. Механізм формування корпоративної культури: глобальний рівень; національний рівень; корпоративний рівень; персональний рівень.

Тема 4. Конфігураційна модель організацій Г. Мінцберга.

Професійна, підприємницька, машинна, інноваційна та диверсифікована конфігурації, їх основні властивості.

Змістовий модуль 2. Національні ділові культури: практика культурної взаємодії.

Тема 5. Класифікація ділових культур за моделлю Г. Хофстеде.

Дистанція влади, індивідуалізм і колективізм, маскулінізм і фемінінізм, уникнення невизначеності та довготривалість орієнтації як виміри ділової культури.

Тема 6. Види національних ділових культур.

Класифікації культур за Р. Льюїсом, Річардом Р. Гестеландом Ф. Тромпенаарсом та Ф. Хемпденом-Тернером та Едвардом Холлом.

Тема 7. Особливості культури в різних регіонах світу (Європа, Середній Схід, Північна Америка, Латинська Америка, Азія, Африка).

Національні особливості. Американський національний стереотип. Англійський національний стереотип. Французький національний стереотип. Близький та Середній Схід. Китайський національний стереотип. Японський національний стереотип. Слов'янський національний стереотип.

Тема 8. Формування української ділової культури: особливості та перспективи розвитку.

Особливості українського менеджменту. Особливості та умови формування української ділової культури.

3.Рекомендована література

1. Пальм Н. Д. Історія української культури: навч. посіб. / Харківський національний економічний університет. – Х.: ХНЕУ, 2013. – 295 с.

2. Пальм Н.Д., ГеталоТ.Є., Михайличенко Д.Ю., Потоцька Ю.І. Культурологія:

навч. посіб. / Харківський національний економічний університет. – Х. : ХНЕУ, 2008. – 283 с.

3. Берри Джон В., Пуртинга Айп Х., Сигалл Маршалл Х., Дасен Пьер Р. Кросс-культурная психология. Исследования и применение: пер. с англ. – Х. : Гуманитарный центр, 2007. – 558 с.

4. Мясоедов С. П. Основы кросскультурного менеджмента : Как вести бизнес с представителями других стран и культур: учеб. пособие для вузов. – М. : Дело, 2003. – 254 с.

5. Холден Н. Д. Кросс-культурный менеджмент. Концепция когнитивного менеджмента: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений, обуч. по направл. 521500 "Менеджмент" и спец. 350400 «Связи с общественностью», 350700 «Реклама» / Н. Дж. Холден; пер. с англ. под ред. Б.Л. Еремина; Г.Ю. Любимовой. – М. : ЮНИТИ - ДАНА, 2005. – 363 с.

Ресурси мережі Internet

1. http://www.elitarium.ru/2008/08/04/mezhkulturnye_razlichija.html - А.Е.Лузин «Межкультурные различия и способы адаптации к ним»
2. http://www.elitarium.ru/2005/09/01/cherty_zapadnoj_i_vostochnoj_bizneskultury_v_rossijskoj_dejstvitelnosti.html - Р.Я Вакуленко «Черты западной и восточной бизнес-культуры в российской действительности»
3. http://www.elitarium.ru/2007/10/22/variacion_v_kommunikacijakh.html - И.В.Алёшина «Культурные вариации в вербальных и невербальных коммуникациях»
4. http://www.elitarium.ru/2005/12/14/zapadnaja_i_vostochnaja_delovye_kultury.html И.В.Алёшина «Западная и восточная деловые культуры»
5. http://www.elitarium.ru/2005/02/16/russkie_i_inostrancy.html - С.И.Сметанин «Русские и иностранцы»
6. http://www.elitarium.ru/2003/11/27/osobennosti_russkojazychnoj_i_anglojazychnoj_kultury_v_objavlenijakh_i_prizyvakh.html - С.Г.Тер-Минасова «Особенности русскоязычной и англоязычной культуры в объявлениях и призывах»
7. <http://www.dis.ru/library/manag/archive/2006/6/4195.html> - В.Н. Ключко «Германская модель корпоративного управления: генезис, особенности и тенденции»
8. http://enbv.narod.ru/text/Econom/management/knorrning_upravlenie/str/16.html - В.И.Кнорринг «Этапы развития и современное состояние теории, практики и искусства управления за рубежом»

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання: тестування, усне та письмове опитування, співбесіда, виконання практичних завдань.